

Kako evropska proizvodna podjetja selijo in vračajo proizvodnjo domov?

Iztok Palčič

Univerza v Mariboru, Fakulteta za strojništvo



Selitev proizvodnje – izhodišča

**Lastništvo
proizvodnje**

Podjetje ni
lastnik sredstev

Outsourcing
Drugo (nepovezano) domače
podjetje izvaja del
proizvodnje

**Offshore (nearshore)
outsourcing**
Tuje podjetje iz druge države
izvaja del proizvodnje

Podjetje je
lastnik sredstev

Lastna proizvodnja
Podjetje samo proizvaja na
svoji lokaciji

Offshoring (nearshoring)
Lastno podjetje izvaja del
proizvodnje v drugi državi

Znotraj domačega trga

Mednarodno tržišče

Lokacija proizvodnje

Vračanje proizvodnje – izhodišča

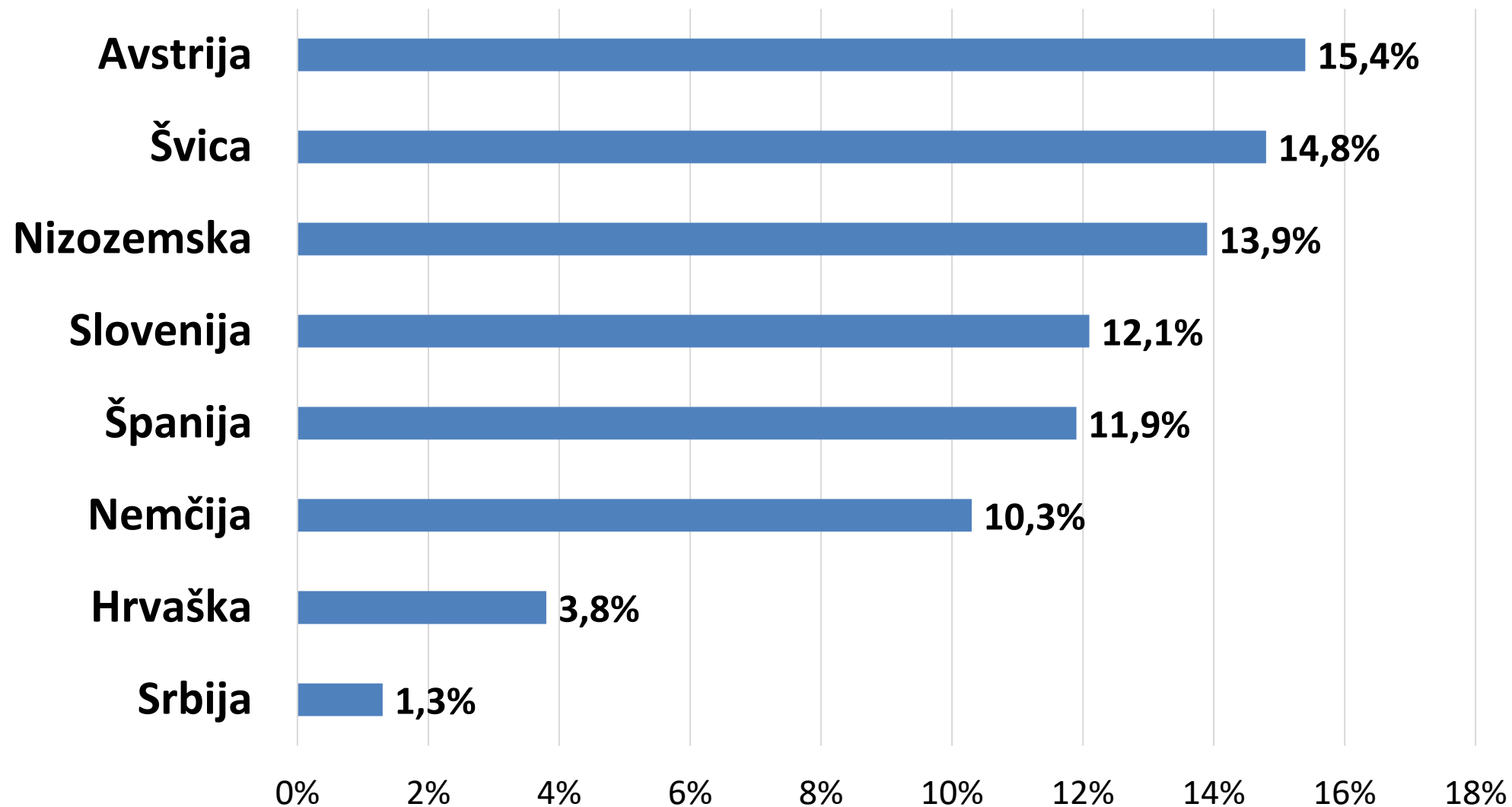
- Vračanje proizvodnje (v ang. »backshoring« ali »backsourcing« ali »reshoring«) opredelimo kot vračanje delov proizvodnje ali celotne proizvodnje z lastnih lokacij v tujini ali od tujih dobaviteljev/partnerjev nazaj v matično državo oziroma na lokacijo podjetja.
- Vračanje proizvodnje je trenutno zelo pomembna in priljubljena tema v industrijski politiki razvitih evropskih držav. Raziskav zgoraj opisanih izzivov na temo vračanja proizvodnje je v Evropi relativno malo.



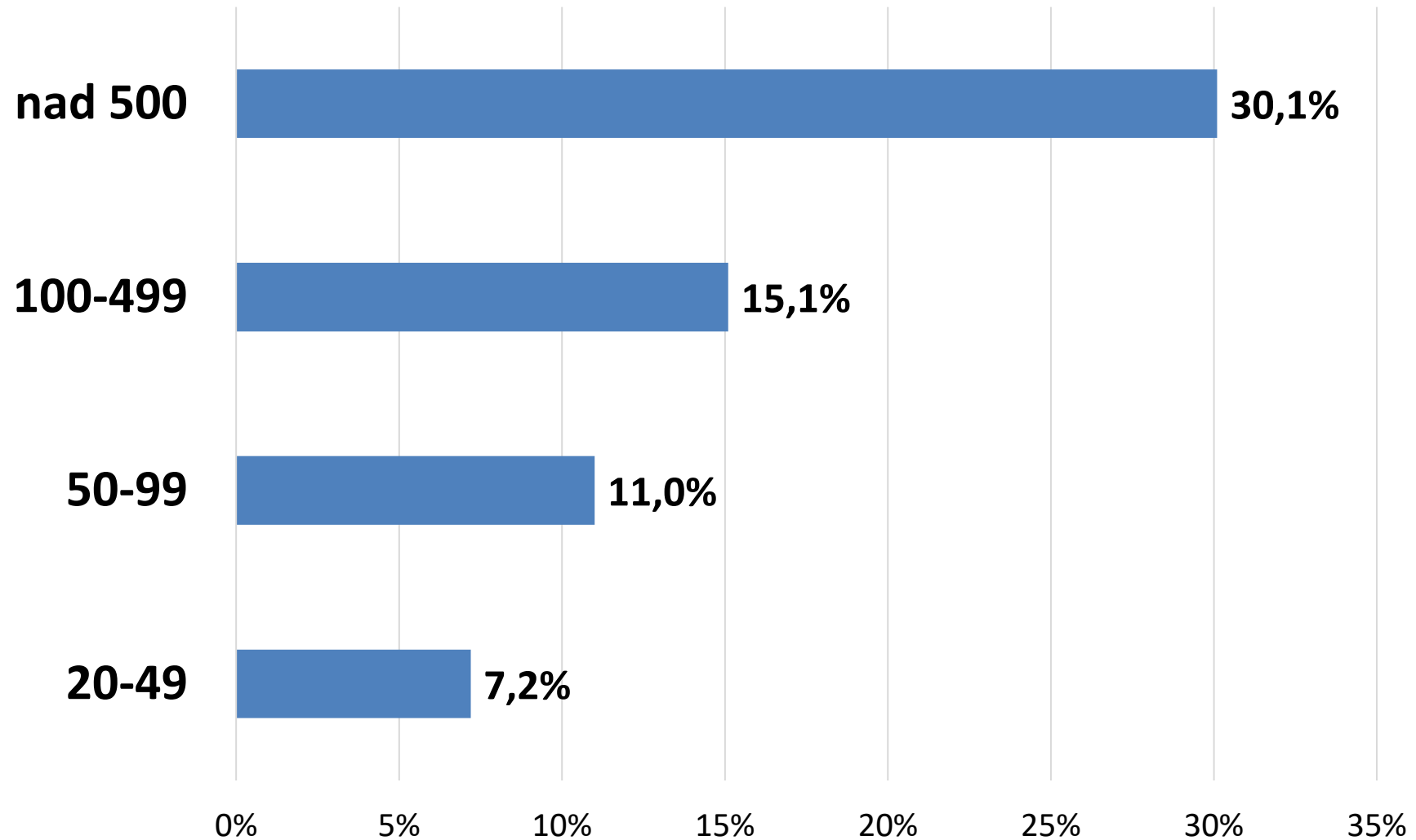
O raziskavi European Manufacturing Survey

- najbolj obsežna anketa o proizvodni dejavnosti v Evropi,
- koordinator Fraunhoferjev inštitut iz **Nemčije**,
- partnerji iz **Avstrije**, Francije, Italije, **Švice**, **Hrvaške**, **Srbije**, **Nizozemske**, **Španije**, Danske, Švedske, Portugalske, Češke, Litve ...
- proizvodna podjetja z vsaj 20 zaposlenimi (proizvajalci strojev in opreme, proizvajalci izdelkov iz kovinsko-predelovalne industrije, proizvajalci plastičnih in gumenih izdelkov in podjetja, ki sodijo v elektro industrijo),
- prva skupna izvedba leta 2004-2005, pravkar poteka šesta izvedba,
- rezultati te predstavitve temeljijo na podatkih iz leta 2013 do 2016.

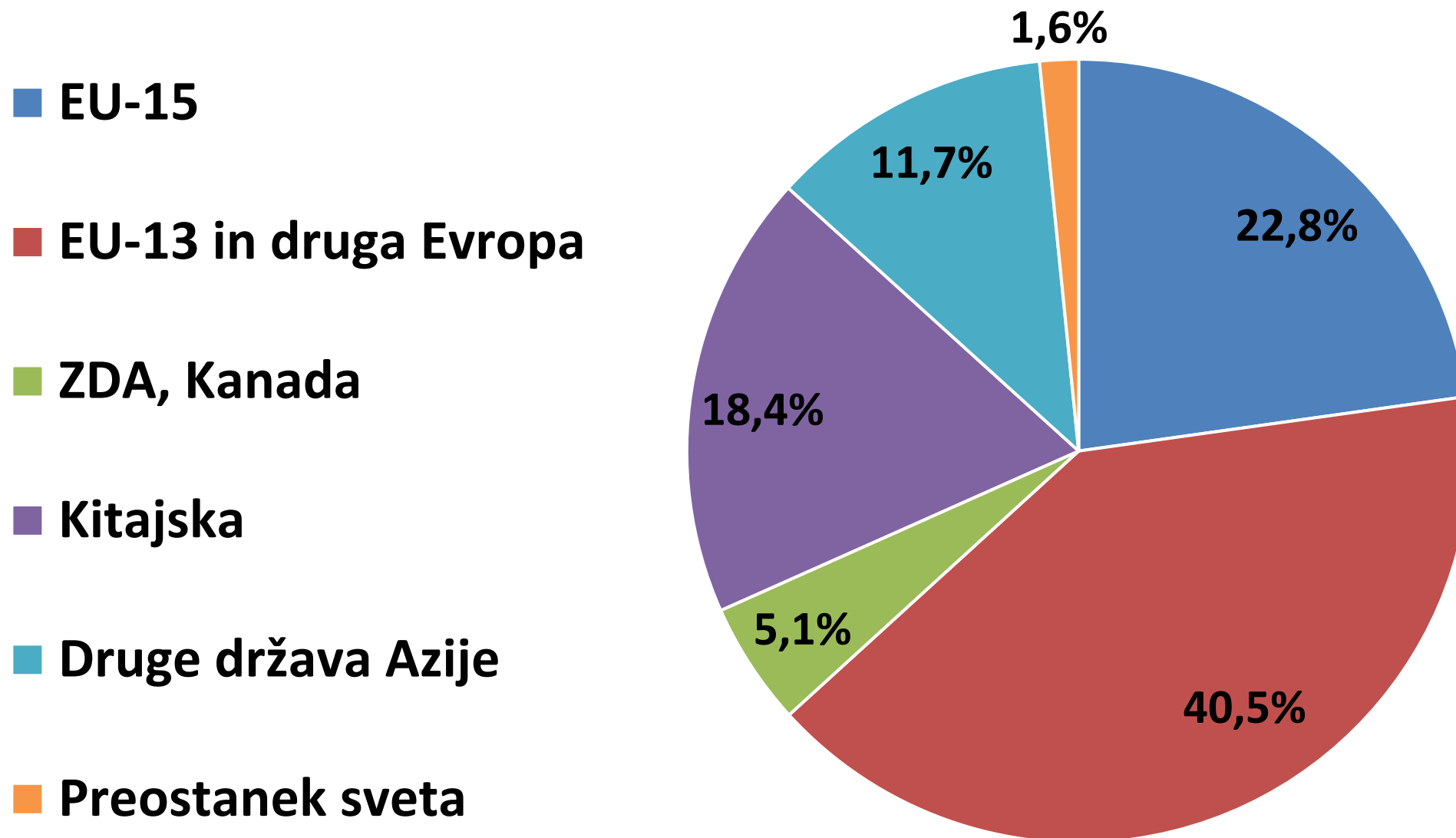
Selitev proizvodnje – države



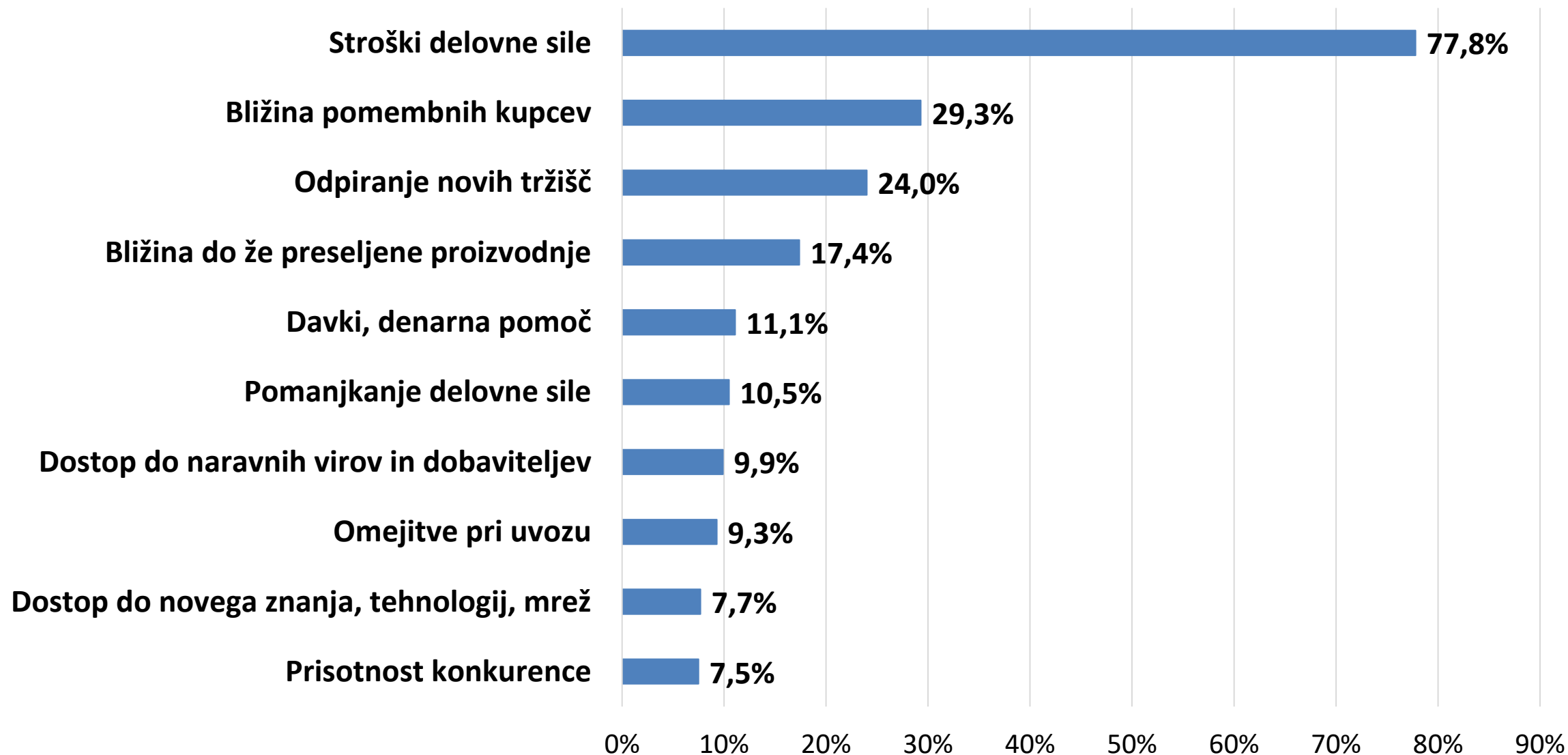
Selitev proizvodnje – velikost podjetja



Selitev proizvodnje – kam selimo?

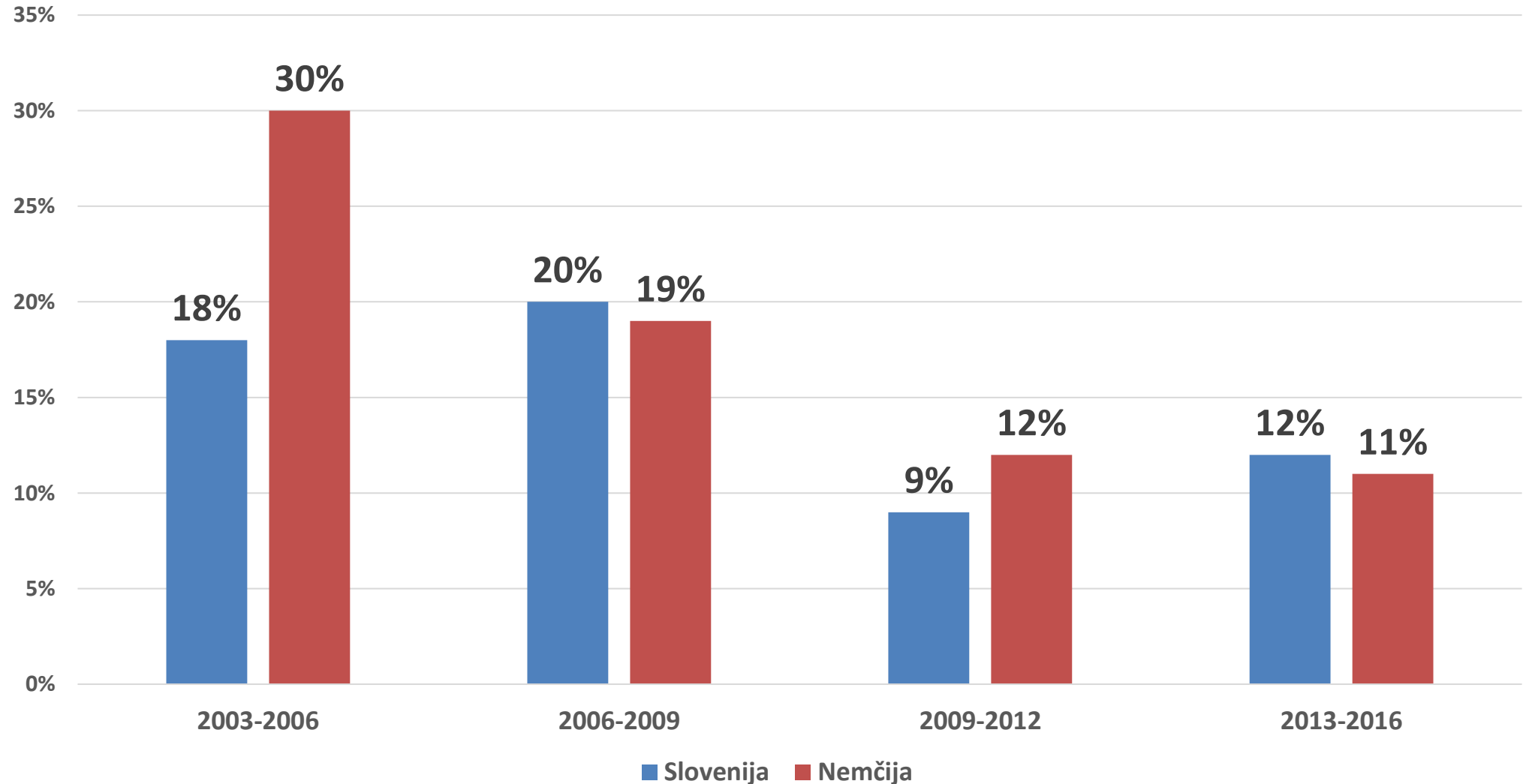


Selitev proizvodnje – motivi

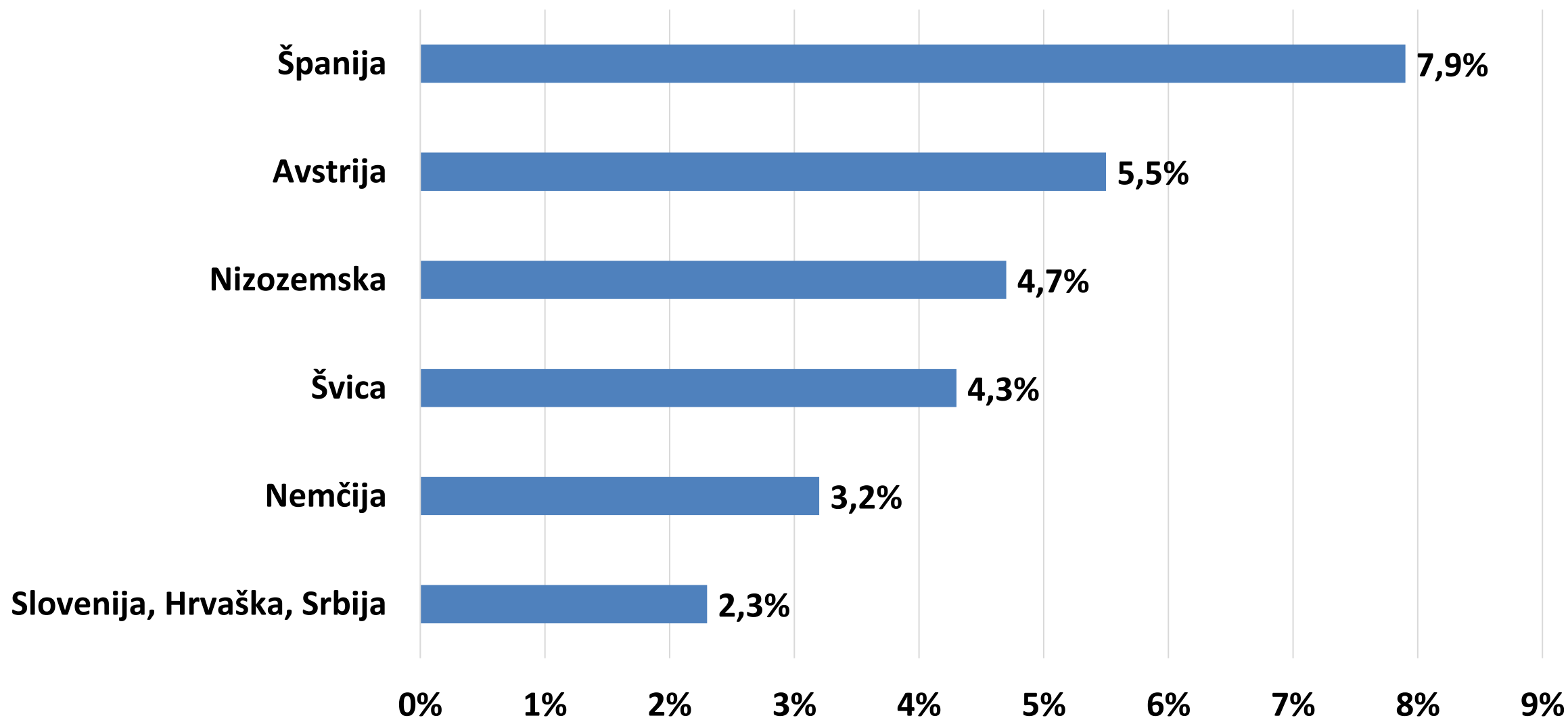


Za slovenska podjetja sta odpiranje novih tržišč in bližina kupcev (oba po okoli 60 %) praktično enako pomembna motiva kot selitev zaradi stroškov delovne sile (73 %).

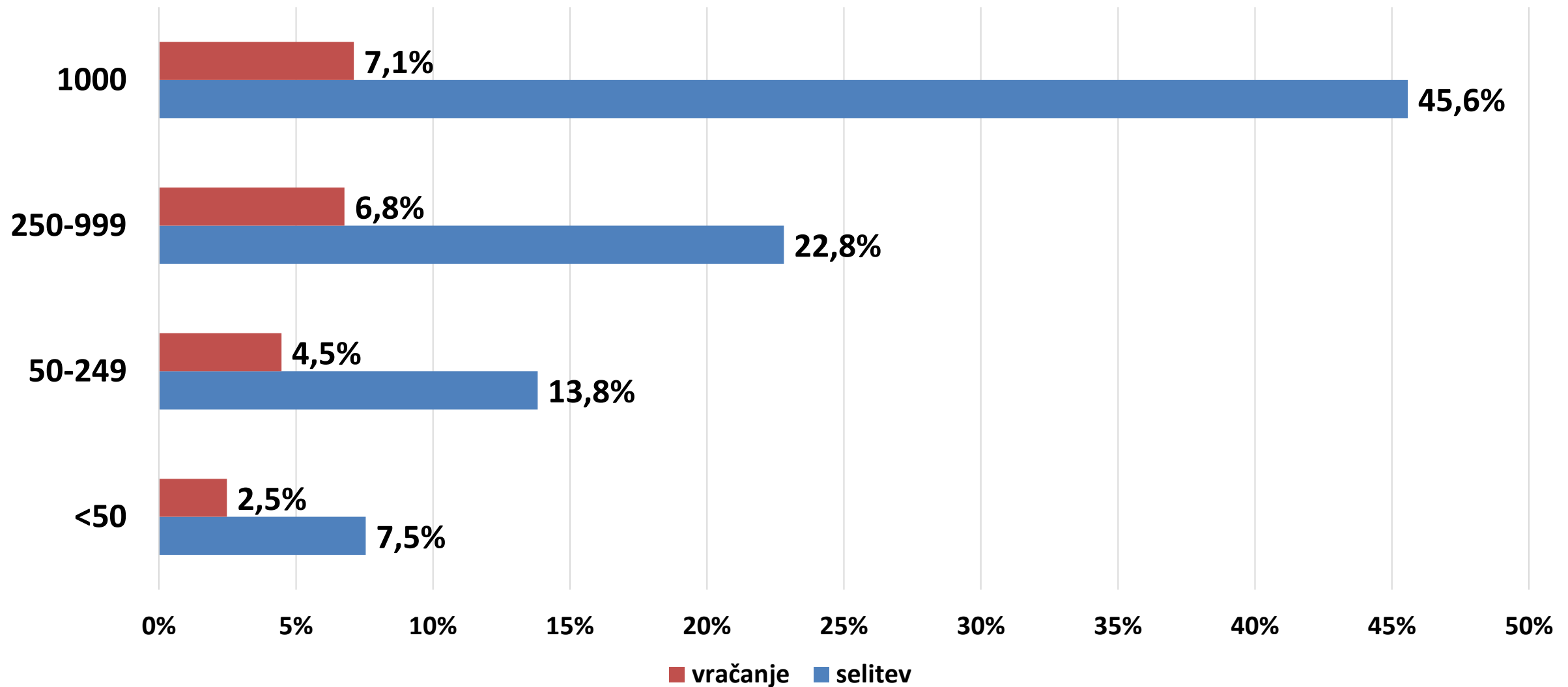
Selitev proizvodnje – trendi



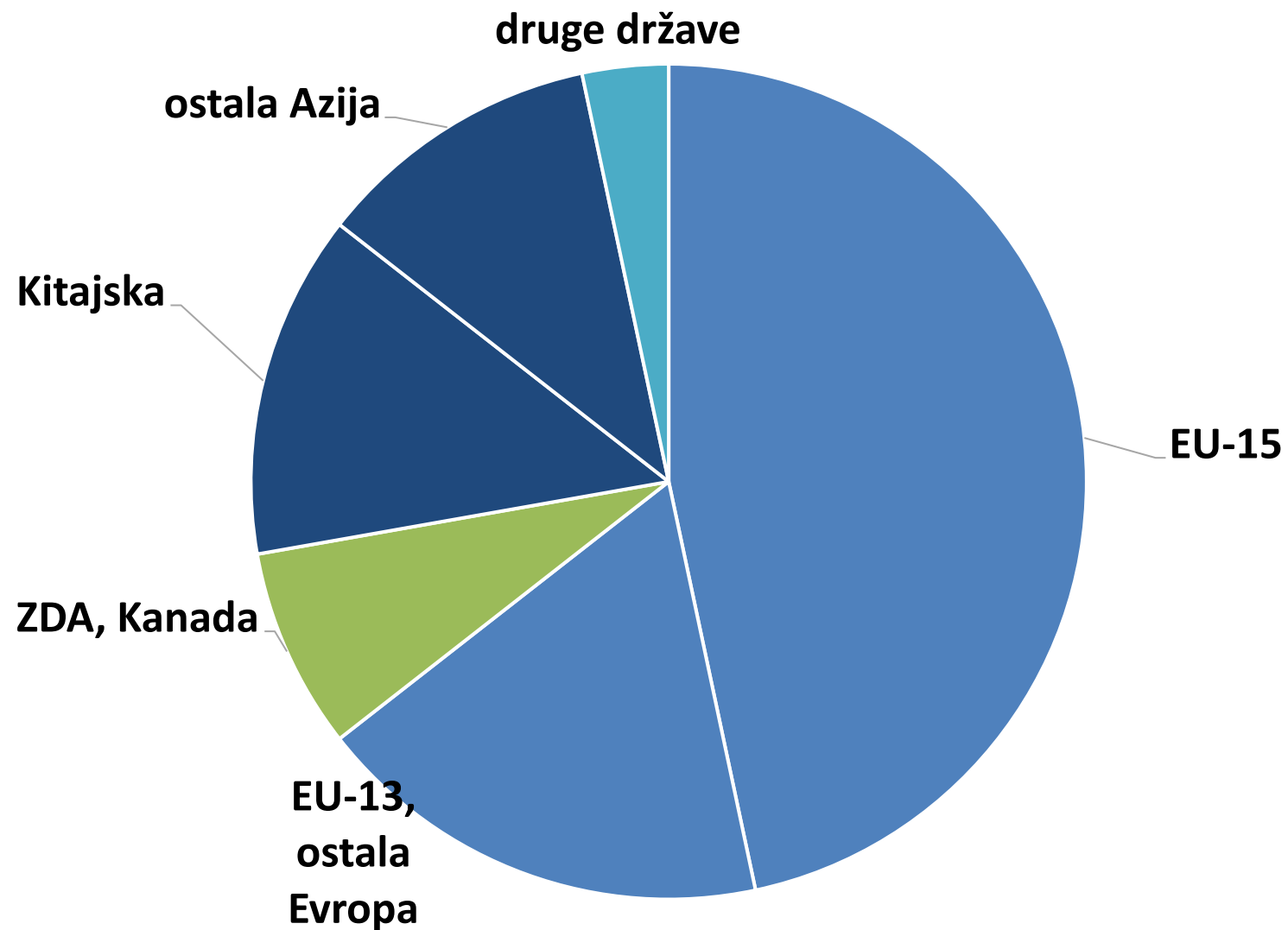
Vračanje proizvodnje – po državah



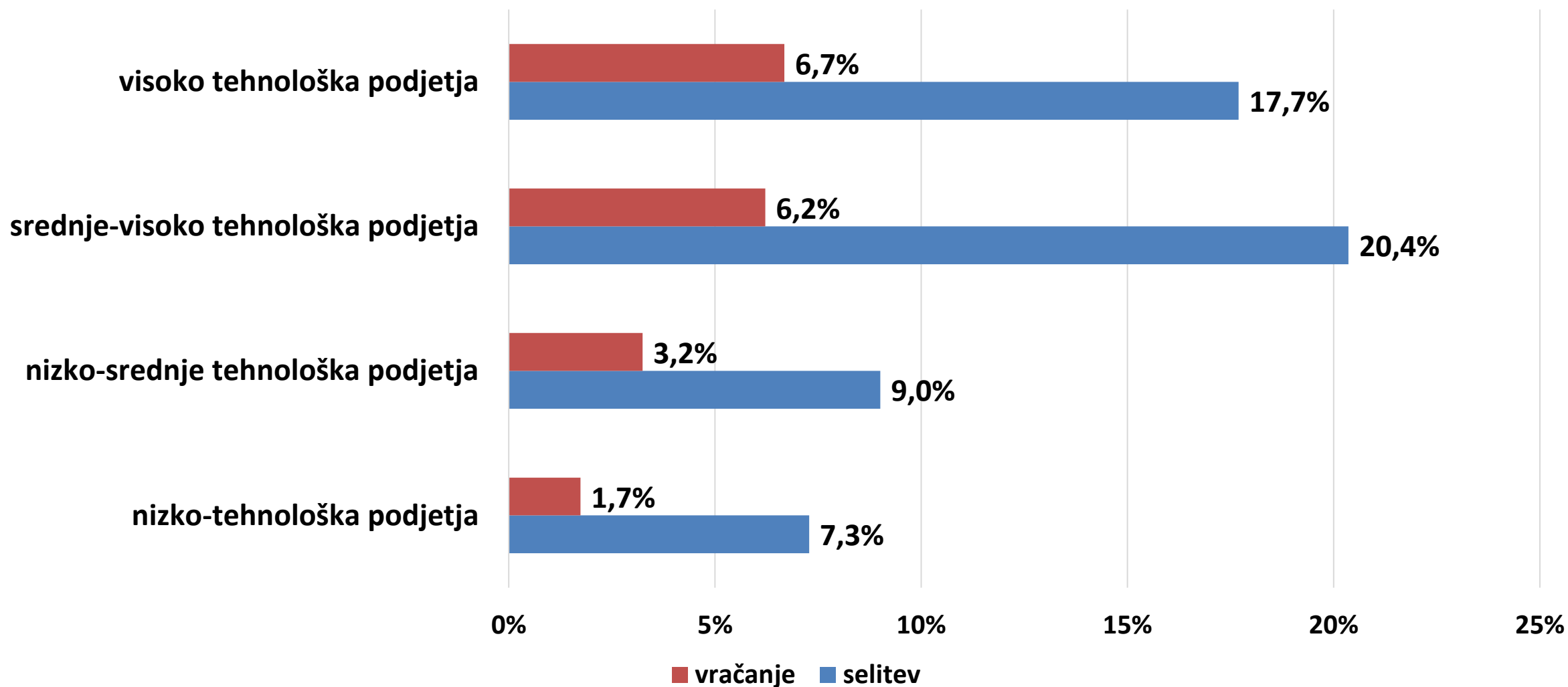
Vračanje proizvodnje – velikost podjetij



Vračanje proizvodnje – od kod?



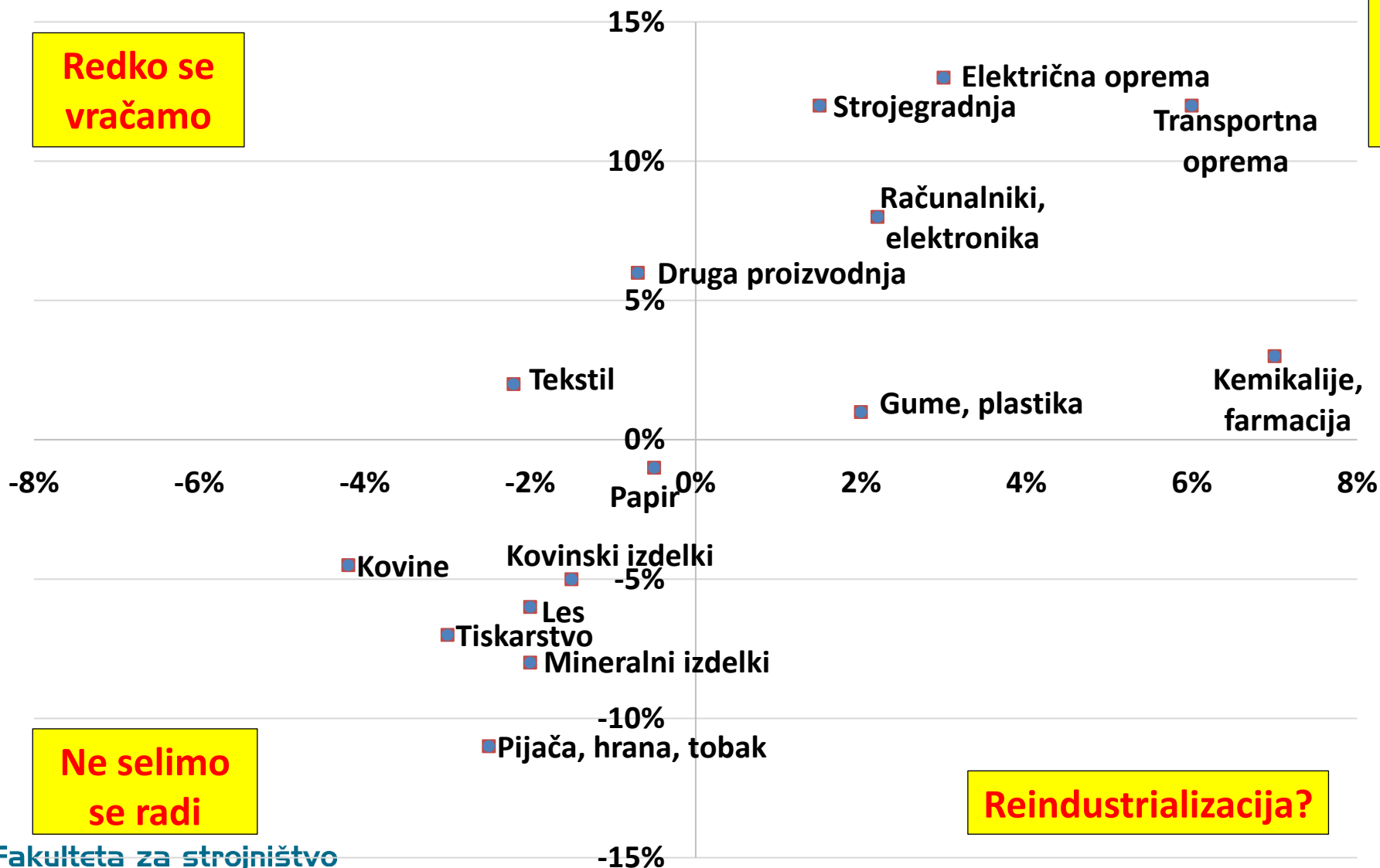
Vračanje proizvodnje – tehnološka intenzivnost



Vračanje proizvodnje – tehnološka intenzivnost

Deviacija od srednje vrednosti deleža vračanja proizvodnje

Deviacija od srednje vrednosti deleža
selitve proizvodnje



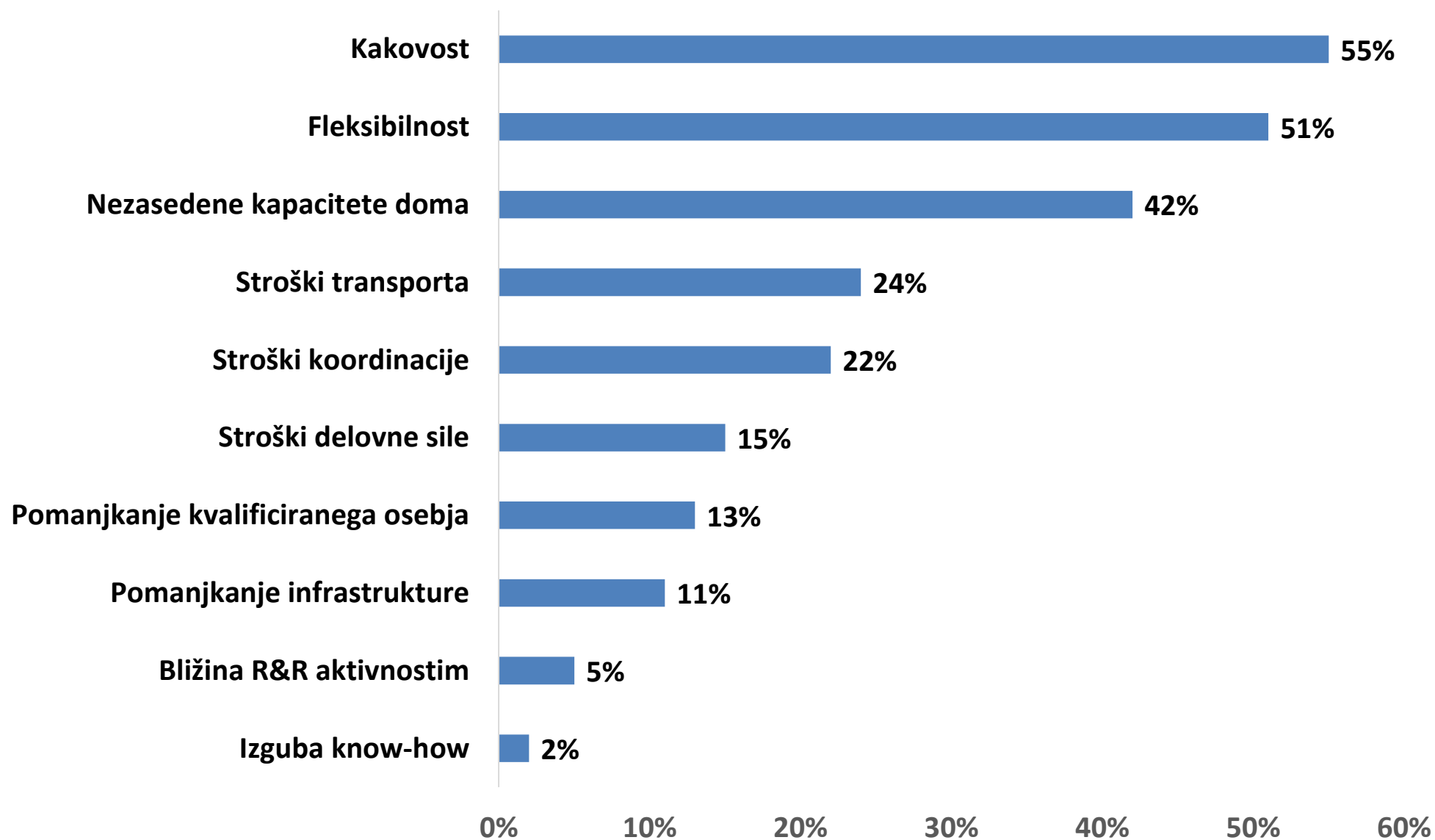
Redko se vračamo

Radi gremo po svetu
in radi se vrnemo domov

Ne selimo se radi

Reindustrializacija?

Vračanje proizvodnje – motivi



Vračanje proizvodnje – motivi glede na lokacijo

	Kakovost	Fleksibilnost	Neizkoriščene kapacitete	Pomanjkanje delovne sile	Stroški delovne sile	Transportni stroški	Stroški koordinacije
EU15	- **	- **	+ **	+	+ **	-	+
EU13	+	+	+	+	-	-	+
ZDA, Kanada	+	+	-	-	-	+	- *
Azija	+	+ **	- **	+	- **	+	+

Vračanje proizvodnje in gospo.-polit. dogajanje



Factory 4.0 – Overview

